

Sygn. akt VI Ga 82/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Borucki (spr.)

Sędziowie: SO Barbara Frankowska

SO Anna Harmata

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Mikulska

po rozpoznaniu w dniu 8 maja 2014 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: A. w R.

przeciwko : B.w R. /R. Ł./

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w Rzeszowie Wydziału I Cywilnego z dnia 13 czerwca 2013 r., sygn. akt I C 790/13

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten, że:

I. oddala powództwo,

II. zasądza od powoda A. w R. na rzecz pozwanego B.w R. /R. Ł./ kwotę 617 zł (sześćset siedemnaście złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego,

2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 402 zł (czteryście dwa złote) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt VI Ga 82/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 9 maja 2014 r.

Powód A. w R. domagał się zasądzenia od pozwanego B.w R. kwoty 2.040 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 5 czerwca 2012 r., oraz kosztów postępowania.

Uzasadniając pozew powód podał, że w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej m.in. dokonuje wynajmu samochodów, w tym aut zastępczych na czas naprawy samochodów uszkodzonych w kolizjach drogowych.

W dniu 14 maja 2012 r. wynajął samochód zastępczy marki P. (...) poszkodowanej K. C. w wypadku zaistniałym w dniu 31 sierpnia 2011 r. Okres najmu samochodu zastępczego wynosił od 14 maja do 20 czerwca 2012 r. Sprawca szkody G. C. posiadał ubezpieczenie CO u pozwanego, do którego pozwana zgłosiła szkodę.

Poszkodowana udzieliła swojemu mężowi J. C. (1) pełnomocnictwa do najmu pojazdu zastępczego, zawarcia umowy najmu auta zastępczego, dokonania na rzecz powoda cesji wierzytelności w stosunku do Towarzystwa (...) sprawcy szkody z tytułu zwrotu kosztów związanych z wynajęciem auta zastępczego. Pełnomocnik na podstawie umowy cesji wierzytelności z dnia 14 maja 2012 r. przeniósł na powoda wierzytelność wynikającą z kosztów najmu samochodu wraz ze wszystkimi prawami z nią związanymi od Towarzystwa (...).

Nakazem zapłaty wydanym w dniu 18 grudnia 2012 r., Sąd Rejonowy w Rzeszowie orzekł zgodnie z żądaniem pozwu, nakazując pozwanemu zapłatę kwot dochodzonych przez powoda.

Od przedmiotowego nakazu zapłaty pozwany wniósł sprzeciw, domagając się oddalenia powództwa w całości i zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego.

Uzasadniając sprzeciw pozwany zakwestionował zasadność najmu samochodu zastępczego i podniósł, że umowa została zawarta w dniu 14 maja 2012 r., podczas gdy zdarzenie powodujące szkodę zaistniało w dniu 31 sierpnia 2011 r., a więc kilku miesięcy wcześniej. Powód nie wykazał również, że wynajęcie samochodu zastępczego było celowe i pozostawało w związku przyczynowym ze zdarzeniem. Pozwany podniósł dalej, że w umowie najmu zastrzeżono, że kierowcą samochodu zastępczego będzie J. C. (2), a zatem skoro miał on być używany przez osobę inną niż właściciel samochodu poszkodowanego, to przyjęc należało, że samochód ten nie był właścicielowi – najemcy – potrzebny. Tym samym, zdaniem pozwanego, brak jest podstaw do obciążania go kosztami najmu.

Pozwany zarzucił również, że powód nie wykazał legitymacji czynnej do występowania w sprawie i legitymacji tej nie można skutecznie wywodzić z umowy cesji dołączonej do pozwu. Ponadto nie zostało wykazane, że poszkodowana K. C. faktycznie poniosła koszty najmu samochodu zastępczego, tj. że faktura dokumentująca najem została rzeczywiście zapłacona.

Sąd Rejonowy ustalił w trakcie postępowania, że poszkodowana K. C. prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą (...) K. C. polegającą m.in. na prowadzeniu agencji reklamowej, oraz że używała uszkodzonego samochodu w celu dojazdu do klientów, rozwoju h.na promocje.

W dniu 1 kwietnia 2011 r. doszło do szkody parkingowej, której sprawcą był G. C. posiadający ubezpieczenie CO u pozwanego.

Do kolejnej szkody wywołanej przez w/w G. C., powodującej kolejne uszkodzenia w samochodzie poszkodowanej doszło w dniu 31 sierpnia 2011 r. W dniu 14 maja 2012 r. poszkodowana oddała do naprawy samochód do A. w R. i w tym samym dniu została zawarta pomiędzy pełnomocnikiem poszkodowanej, a jednocześnie jej mężem i powodem umowa najmu samochodu zastępczego, w związku

z likwidacją szkody powstałej na skutek wypadku drogowego z dnia 31 sierpnia 2011. W dniu 14 maja 2012 r. została sporządzona również umowa cesji wierzytelności, na podstawie której poszkodowana przelała na cesjonariusza czyli powoda przysługującą jej wierzytelność wraz ze wszystkimi związanymi

z nią prawami, w tym roszczeniem o zapłatę zaległych odsetek w stosunku do pozwanego, który jest ubezpieczycielem sprawcy szkody. W dniu 31 maja

2012 r. powód wystawił na rzecz poszkodowanej fakturę VAT na kwotę

2.040 zł netto za wynajem samochodu. Ostatecznie żądanie zapłaty przedmiotowej kwoty, na podstawie umowy przelewu wierzytelności zostało skierowane do pozwanego, który stwierdził, że nie widzi podstaw do uznania roszczenia i dokonania zapłaty.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego, Sąd Rejonowy

w Rzeszowie wyrokiem z dnia 13 czerwca 2012 r. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.040 zł z ustawowymi odsetkami od

5 czerwca 2012 r., do dnia zapłaty (pkt I) i zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 719 zł tytułem kosztów postępowania (pkt II). Uzasadniając wyrok Sąd I instancji w pierwszej kolejności wskazał na przesłanki wynikające z art. 822 § 1 kc uzasadniające odpowiedzialność ubezpieczyciela i stwierdził, iż w okolicznościach niniejszej sprawy, przy uwzględnieniu także treści art. 509 § 1 kc, oraz zawartej w dniu 14 maja 2012 r. umowy cesji wierzytelności odpowiedzialność pozwanego ubezpieczyciela nie budzi wątpliwości. Zdaniem Sądu Rejonowego powód w niniejszej sprawie miał wszelkie uprawnienia do dochodzenia od pozwanego roszczenia z tytułu należnego poszkodowanej odszkodowania. Fakt, że poszkodowana działała przez pełnomocnika w osobie jej męża nie miała dla oceny odpowiedzialności pozwanego żadnego znaczenia. W trakcie postępowania wykazano bowiem, że samochód był wykorzystywany na potrzeby prowadzonej przez poszkodowaną działalności gospodarczej. Również podnoszona przez pozwanego kwestia co do tego, że naprawa nastąpiła po upływie długiego czasu po zaistnieniu szkody, pozostaje bez znaczenia, albowiem jak zostało ustalone istniały przeszkody uniemożliwiające dokonanie wcześniejszej naprawy, a spowodowane długim oczekiwaniem na części zamienne, odmową uznania niektórych elementów do wymiany, jak również tym, że naprawa która odbywała się w okresie najmu samochodu zastępczego, likwidowała dwie szkody spowodowane przez sprawcę szkody. Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia dotyczącego odsetek Sąd wskazał art. 481 kc, natomiast odnośnie kosztów postępowania art. 98 § 1 i 3 kpc.

Apelację od tego wyroku wniósł pozwany, zarzucając Sądowi I instancji naruszenie prawa materialnego, a to art. 361 § 1 i 2 kc poprzez zasądzenie na rzecz powoda odszkodowania za wynajem samochodu zastępczego bez dokładnego rozważenia, z którym zdarzeniem związane były uszkodzenia

w samochodzie stanowiącym własność poszkodowanej, wywołujące konieczność najmu, albowiem miały miejsca dwa zdarzenia (w dniu 1 kwietnia 2011 i 31 sierpnia 2011). Sąd potraktował tą kwestię jako niewiele znaczącą wskazując jedynie, że oba zdarzenia miały miejsce i nie badając dokładnie,

z którego zdarzenia powód wywodzi swoje roszczenie. Zdaniem skarżącego powód nie udowodnił również, aby poszkodowana uiściła koszty wynajmu samochodu zastępczego w kwocie dochodzonej pozwem, a tym samym by poniosła stratę majątkową.

Wskazując na powyższe podstawy zaskarżenia pozwany domagał się zmiany wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów postępowania za obie instancje.

Sąd Okręgowy rozpoznając przedmiotową apelację uznał ją za zasadną z następujących przyczyn:

Nie budzi wątpliwości fakt, iż powód w związku z zaistniałymi z zaistniałą szkodą miał wszelkie uprawnienia – zważywszy na treść art. 822 § 1 kc, oraz biorąc pod uwagę zawarcie między poszkodowaną, a nim w dniu

14 maja 2012 r. umowy cesji wierzytelności – do dochodzenia od pozwanego roszczenia z tytułu należnego poszkodowanej odszkodowania. Sąd Okręgowy podziela pogląd Sądu I instancji co do tego, że bez znaczenia pozostaje fakt podejmowania czynności związanych z likwidacją szkody przez małżonka poszkodowanej, albowiem dysponował on prawidłowo udzielonym pełnomocnictwem.

Powód chcąc jednak skutecznie domagać się zasądzenia od pozwanego odszkodowania winien w myśl dyspozycji art. 6 kc wykazać w sposób wiarygodny i nie budzący wątpliwości zasadność żądania objętego pozwem. Powód, wytaczając powództwo w pozwie wskazał, że najem pojazdu pozostaje

w związku z uszkodzeniem samochodu w dniu 31 sierpnia 2011 t. (k. 22 wynika to z umowy najmu samochodu), ale już w piśmie procesowym z dnia 2 kwietnia 2012 r., na skutek zarzutów pozwanego podniesionych w sprzeciwie od nakazu zapłaty stwierdził, że w umowie najmu auta zastępczego, jak i umowie cesji wierzytelności omyłkowo została wpisana data 31 sierpnia 2011 r., niemniej jednak szkoda powstała w dniu 1 kwietnia 2011 r. (k. 71). Z kolei Sąd, w uzasadnieniu wyroku z dnia 13 czerwca 2013 r. stwierdził, iż ustalone zostało w trakcie postępowania, że istniały przeszkody uniemożliwiające dokonanie wcześniejszej naprawy, która likwidowała dwie szkody, tj. z dnia 1 kwietnia

2011 r. i 31 sierpnia 2011 r. Jednocześnie Sąd nie podał, na podstawie jakich dowodów przyjął tą tezę (powód jak wskazano powyżej twierdził odmiennie).

Poszkodowany, zgodnie z ugruntowanym już orzecznictwem Sądu Najwyższego i poglądami doktryny może domagać się od ubezpieczyciela pokrycia kosztów najmu pojazdu zastępczego, ale w takim razie winien wykazać celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego (vide: m.in. uchwała SN z dnia 17 listopada 2011 r., sygn. akt III CZP 5/11). Spełnienie tego warunku umożliwi ubezpieczycielowi weryfikację kwoty zgłoszonej przez poszkodowanego do likwidacji, na etapie postępowania związanego z likwidacją szkody. Po wystąpieniu na drogę sądową umożliwia, z kolei Sądowi zweryfikowanie i ocenę zasadności podnoszonych przez strony postępowania twierdzeń i zarzutów.

Innymi słowy, konkretna zaistniała szkoda winna być przypisana konkretnemu zdarzeniu (bądź zdarzeniom), w tym przypadku drogowemu, co pozwala na zidentyfikowanie zaistniałych uszkodzeń oraz określenie czasu potrzebnego do naprawy uszkodzonego samochodu, a tym samym uzasadnionego najmu pojazdu zastępczego. W przedłożonym przez powoda arkuszu naprawy pojazdu wskazano jedynie datę przyjęcia uszkodzonego samochodu do naprawy, oraz termin odbioru samochodu przez najemcę. Pozostałe zapisy świadczące o dokonywaniu kolejnych czynności, takich jak: oględziny, kalkulacja naprawy, data złożenia zamówienia na części nie pozwala na określenie w związku z jaką szkodą dokonywana była naprawa samochodu. W związku z powyższym nie jest możliwa również weryfikacja uzasadnionego terminu dokonania naprawy, co pozostaje w ścisłym związku z rodzajem i rozmiarem powstałych uszkodzeń.

Odpowiedzi na te wątpliwości nie dają również zeznania świadków przesłuchanych na rozprawie w dniu 20 maja 2013 r. w osobach poszkodowanej K. C. i jej męża J. C. (1), którzy jedynie w sposób ogólny przedstawili kwestię naprawy samochodu. Na marginesie

zauważyć należy, iż świadek K. C. stwierdziła, że naprawa trwała ponad 2 miesiące, podczas gdy jej mąż stwierdził, że przez okres

około 50 dni (k.95/2 i 96/2) . Z arkusza naprawy wynika z kolei, że samochód przyjęto do naprawy 14 maja, oddano najemcy 20 czerwca (k.19), a zatem w ciągu 37 dni.

Przedłożone przez stronę powodową dowody oraz ostatecznie zajęte stanowisko w w/w piśmie z dnia 2 kwietnia 2012 r., co do tego, że zarówno

w umowie najmu zastępczego, jak i umowie cesji wierzytelności omyłkowo wpisano datę 31 sierpnia 2011 r., albowiem szkoda powstała 1 kwietnia 2011 r., nie dawało Sądowi I instancji podstawy do stwierdzenia, że naprawa jaka odbywała się w czasie najmu samochodu likwidowała dwie szkody, a to powstałe w dniu 1 kwietnia 2011 r. i w dniu 31 sierpnia 2011 r. Wobec

w/w rozbieżnego stanowiska powoda i jednocześnie braku jednoznacznych, wiarygodnych dowodów świadczących o powstałych uszkodzeniach i ich rozmiarze, brak było podstaw w ocenie Sądu Okręgowego do uznania, iż zaistniały w okolicznościach niniejszej sprawy przesłanki do obciążania odpowiedzialnością za szkodę pozwanego ubezpieczyciela. Jest tym bardziej oczywiste, że w sprzeciwie kwestionował on żądanie powoda zarówno co do zasady, jak i wysokości.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy działając na podstawie art. 386 § 1 kpc zmienił zaskarżony wyrok i powództwo oddalił (art. 822 § 1 kc).

O kosztach postępowania za I i II instancję orzekł stosownie do ostatecznego wyniku sporu, na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc, oraz art. 108 § 1 kpc.